

Mätning av sociala effekter och värden

Grundutbildning (30/9 och 1/10 2025)

idéer
för livet
skandia

Övergripande program

Dag 1 (30/9)

10.00: Introduktion
10.50: Paus (Frukt)
11.05: Aktiviteter, intressenter och resurser
12.00: Lunch
12.50: Prestationer, utfall och effekter
14.25: Paus (Fika)
14.50: Mätning effekter
16.00: Paus
16.15: Mätning effekter (forts.)
17.00: Slut för dagen

Dag 2 (1/10)

09.00: Uppstart
09.15: Påverkan
10.15: Paus (Frukt)
10.40: Påverkan (forts.)
12.00: Lunch
13.00: Collective impact
13.45: Paus
13.55: Värdeskapande
14.30: Paus (Fika)
15.10: Värdeskapande (forts.)
16.00: Uppsummering och dialog
17.00: Slut för dagen

idéer
för livet
skandia

Erik Jannesson

Kursledare

erik.jannesson@ideerforlivet.se

073-696 70 01

idéer
för livet
skandia

Totalt värdeskapande

Ekonomin

+20

Miljön

-40

Människan

+10

idéer
för livet
skandia

Social return on investment som koncept

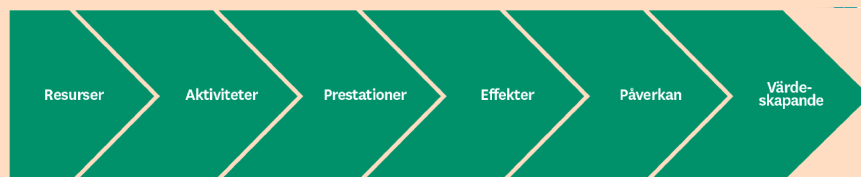
- Ett sätt att förstå hur effektivt resurser används.
- Har sin grund i social redovisning och kostnadsintäktsanalys
- Social Value International är den normsättande organisationen

$$\text{SROI} = \frac{\text{Totala värdeskapandet}}{\text{Totala värdet av resurserna}}$$

Användningsområden värdeskapandekedjan

- Verktyg för planering
- Uppföljning och utvärderingsverktyg
- Kommunikationsverktyg
- Upphandlingsverktyg

Värdeskapandekedjan

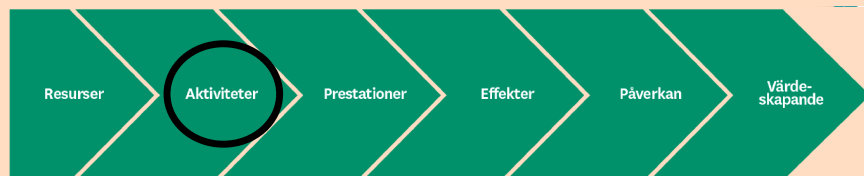
Se www.värdeskapandekedjan.se för en kortare och längre introduktion i filmformat.

Ett exempel – Alla barn i skolan

	Kort sikt	Medellång sikt	Lång sikt
Aktiviteter	Utredningar, handlingsplaner, åtgärder, kontinuerlig uppföljning		
Prestationer	Minskad ogiltig frånvaro	Förbättrade skolbetyg	
Effekter	Ökat engagemang	Ökad självkänsla samt delaktighet i samhället	Delaktighet i samhället

Kommunalekonomiskt mål: spara 11,6 miljoner efter tre år – främst HVB-placeringar (8 MSEK) samt placeringar i kommungemensam resursgrupp (3,6 MSEK).

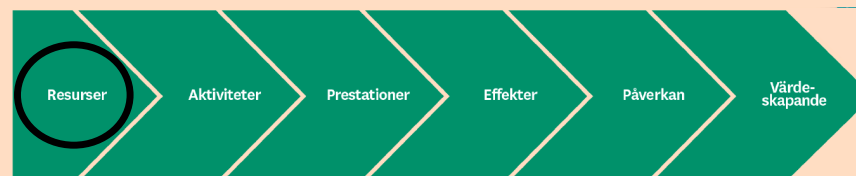
Källa: Jannesson & Jonsson (2015)

Övning 1: Analysobjektet

Några viktiga frågor att utgå ifrån innan mätning påbörjas

- Vilka aktiviteter ska mätning ske utifrån, och varför?
- Vem är mätresultatet till för?
- Vilken typ av beslut är det som ska kunna fattas utifrån mätningen?

Olika typer av resurser

- Pengar – vad kostar det?
- Tid – hur mycket och vad är den värd?
- Subventioner/sponsring – vad och till vilket värde?

Olika definitioner av termen effekt

- Dagligt tal: Någon form av konsekvens av nånting.
- Forskning: En förändring som orsakats av en intervention som inte skulle uppstått utan interventionen.
- Värdeskapandededjan: Förändring (skapad av analysobjektet) som har ett värde i sig – socialt, miljömässigt eller ekonomiskt.
- Svensk standard för effektmätning: Del av utfall orsakat av aktivitet.

Svenska standarden för effektmätning (SS 29000) – Definitioner

- **Företeelse**: ”det som är föremål för effektmätning”
- **Utfall**: ”förändring i en företeelse efter aktivitet, jämfört med före aktivitet”
- **Effekt**: ”del av utfall orsakad av aktivitet”
- **Nytta**: ”positiv upplevelse av utfall för den utfallet uppstår för”
- **Aktivitet (insats, intervention, åtgärd)**: ”något som utförs av individ eller organisation alternativt utgörs av naturfenomen eller föremål format av människa”
- **Prestation**: ”något som slutförts utifrån aktivitet”
- **Resurs**: ”något som används för att genomföra aktivitet”

SS 29001 – Planering för datainsamling

- Vad som ska mätas
- Val av indikatorer och mätinstrument för mätning av utfall
- Estimering av orsakssamband
- Datainsamlingen
- Osäkerheter i avsedd mätning

Övning 2: Företeelser

Prestationer, företeelser och utfall

Prestationer

- 25 deltagare har slutfört programmet (4 hoppat av)
- 36 gemensamma träffar
- 268 individuella coaching-samtal
- 58 arbetsgivare besökta
- 19 av deltagarna har gått vidare till nästa program

Företeelser

- Självinsikt
- Självförtroende
- Framtidstro

Utfall

- 27 deltagare (93%) har högre självinsikt efter programmet jämfört med före.
- 23 deltagare (79%) har starkare självförtroende efter programmet jämfört med före.
- 19 deltagare (65%) har större framtidstro efter programmet jämfört med före.

Att mäta utfall

Objektiva indikatorer

Subjektiva indikatorer

Indikator, fråga och skala

Indikator	Fråga	Skala
Målgruppens medverkan i boendeaktiviteter	Ange antal gånger du varit med i en boendeaktivitet under året.	Rullgardinslista med alternativ
Frekvens för målgruppens interaktion med andra boende	Har du pratat med andra boende i området den senaste månaden?	Ja, nästan varje dag Ja, några gånger per vecka Ja, någon gång per vecka Ja, nån gång under månaden Nej, inte alls
Målgruppens upplevelse av attityden i området	Känner du dig välkommen i området där du bor?	Ja, mycket välkommen Ja, ganska välkommen Nej, inte så välkommen Nej, inte alls välkommen
	Känner du dig inkluderad i området du bor i?	Ja, mycket inkluderad Ja, ganska inkluderad Nej, inte så inkluderad Nej, inte alls inkluderad

Idéer för livets guide för mätinstrument

Stress - se exempel på mätinstrument

Single item stress question (SISQ)

Mätinstrumentet innehåller en enskild fråga för självskattad stress som besvaras på femgradig skala. Instrumentet är anpassat för att användas på individer från 18 år och uppåt.

[Läs mer om mätinstrumentet >](#)

[Ta del av mätinstrumentets fråga >](#)

Karolinska Exhaustion Disorder Scale (KEDS)

Det här instrumentet mäter utmattningssyndrom. Det genom att ställa följande nio frågor kopplade till konsekvenser av/symtom på långvarig stress: koncentrationsförmåga, minne, kroppslig uttrötthet, uthållighet, återhämtning, sömn, överkänslighet för sinnesintryck, upplevelse av krav, samt irritation och ilska.

[Läs mer om mätinstrumentet >](#)

[Ta del av mätinstrumentets nio frågor >](#)

Företeelser i fokus:

- Depression
- Framtidstro
- Känsla av sammanhang
- Livskvalitet
- Livstillfredsställelse
- Psykosomatisk hälsa
- Självförmåga
- Självförtroende
- Självkänsla
- Stress
- Välbefinnande
- Ängest

Inspireras av befintliga mätinstrument

- SDQ (sdqwebb.se) – Barn och ungas mående och vardag
- KASAM – Känsla av sammanhang
- DFS – Tandläkarskräck
- HAD – Ängest och depression
- DOA – Dialog om arbetsförmåga
- Frågor om levnadsvanor (socialstyrelsen.se)
- ORS/SRS – Välmående
- EQ5D – hälsorelaterad livskvalitet
- ASI – Missbruk
- FREDa – Våldsutsatthet

Övning 3: Indikator, fråga och skala

Endimensionella mätinstrument – två exempel

- **Välbefinnande** med hjälp av Mental Health Continuum – Short form (MHC-SF) – innefattar totalt 14 frågor som besvaras på en sexgradig skala.
 - Tre frågor rör emotionellt välbefinnande
 - Sex frågor rör psykologiskt välbefinnande
 - Fem frågor rör socialt välbefinnande
- **Självkänsla** med hjälp av Rosenbergs self-esteem scale – innefattar totalt 10 frågor som besvaras på en fyrgradig skala.

Multidimensionella mätinstrument – ett exempel

- **EQ-5D** som innefattar fem frågor (med tre svarsalternativ vardera) gällande olika aspekter av hälsorelaterad livskvalitet:
 - **Rörlighet** – (1) Jag går utan svårigheter, (2) Jag kan gå men med viss svårighet, (3) Jag är sängliggande.
 - **Hygien** – (1) Jag behöver ingen hjälp med min dagliga hygien, mat eller påklädning, (2) Jag har vissa problem att tvätta eller klä mig själv, (3) Jag kan inte tvätta eller klä mig själv.
 - **Huvudsakliga aktiviteter** – (1) Jag klarar av mina huvudsakliga aktiviteter, (2) Jag har vissa problem med att klara av mina huvudsakliga aktiviteter, (3) Jag klarar inte av mina huvudsakliga aktiviteter.
 - **Smärtor/besvär** – (1) Jag har varken smärtor eller besvär, (2) Jag har måttliga smärtor eller besvär, (3) Jag har svåra smärtor eller besvär.
 - **Oro/nedstämdhet** – (1) Jag är inte orolig eller nedstämd, (2) Jag är orolig eller nedstämd i viss utsträckning, (3) Jag är i högsta grad orolig eller nedstämd.

Rosenbergs self-esteem scale

	Instämmer helt	Instämmer	Instämmer inte	Instämmer inte alls
Jag är väsentligt nöjd med mig själv				
Ibland känner jag att jag är helt värdelös				
Jag känner att jag har en hel del bra egenskaper				
Jag kan göra saker lika bra som de flesta andra				
Jag känner att jag inte har mycket att vara stolt över				
Ibland känner jag mig oduglig				
Jag känner mig mist lika värdefull som alla andra				
Jag skulle vilja ha mer respekt för mig själv				
På det hela taget känner jag mig misslyckad				
Jag har en positiv inställning till mig själv				

Gränsvärde/tröskelvärde (cut off-värde)

	Instämmer helt	Instämmer	Instämmer inte	Instämmer inte alls
Jag är väsentligt nöjd med mig själv	4 poäng	3 poäng	2 poäng	1 poäng
Ibland känner jag att jag är helt värdelös	1 poäng	2 poäng	3 poäng	4 poäng
Jag känner att jag har en hel del bra egenskaper	4 poäng	3 poäng	2 poäng	1 poäng
Jag kan göra saker lika bra som de flesta andra	4 poäng	3 poäng	2 poäng	1 poäng
Jag känner att jag inte har mycket att vara stolt över	1 poäng	2 poäng	3 poäng	4 poäng
Ibland känner jag mig oduglig	1 poäng	2 poäng	3 poäng	4 poäng
Jag känner mig mist lika värdefull som alla andra	4 poäng	3 poäng	2 poäng	1 poäng
Jag skulle vilja ha mer respekt för mig själv	1 poäng	2 poäng	3 poäng	4 poäng
På det hela taget känner jag mig misslyckad	1 poäng	2 poäng	3 poäng	4 poäng
Jag har en positiv inställning till mig själv	4 poäng	3 poäng	2 poäng	1 poäng

Gränsvärden (cut off-värde): 30–40 poäng = god självkänsla, 26–29 poäng = "viss" självkänsla (behöver stöd), 10–25 poäng = låg självkänsla (behöver rätt mycket stöd).

Tröskelvärde kan behöva formuleras

Har insatsen bidragit till förändring?

- Nej, inte alls
- Nej, inte så mycket
- Ja, rätt så mycket
- Ja, mycket

idéer
för livet
skandia

Please tell us something about you and your feelings about science

How old are you?
(Colour the ring that is you)

What is your gender?
(eg. male, female, transgender, non-conforming etc)

Do you feel at home and comfortable in our science centre?
Choose the picture that best describes how you feel

Is science an important part of your life?
You may feel a strong connection to music, sport, fashion or your friends but do you also feel connected to science. Is science something that you? Choose the picture that best describes how you feel

Are you interested hearing about new science discoveries? Do you like to feel up-to-date?

Do you think the child you are with would like to work in science when they're older?

Please tick the box if you agree:
☐ I am happy for my answers to be used in research
☐ I understand that I will not be named or identifiable in any way in this research
 I am happy to give my personal data

EXPLORE YOUR UNIVERSE

Kreativa enkätvisualiseringar

Is science an important part of your life?
You may feel a strong connection to music, sport, fashion or your friends but do you also feel connected to science. Is science something that you? Choose the picture that best describes how you feel.

What does 'science' mean to you?
What (or who) do you think of? Draw a picture or write some words here.

Please tick the box if you agree:
☐ I am happy for my answers to be used in research
☐ I understand that I will not be named or identifiable in any way in this research

EXPLORE YOUR UNIVERSE

Källa för denna och kommande tre slides: www.exploreyouruniverse.org/resources/what-is-explore-your-universe/

Please Tell us something about yourself and your feelings about science

How old are you?
Colour the ring that is you

Colour your bubble

I have been to a... science museum or science centre before this.

Someone in my family is really into science/works in science.

I could be a scientist when I'm older if I wanted to.

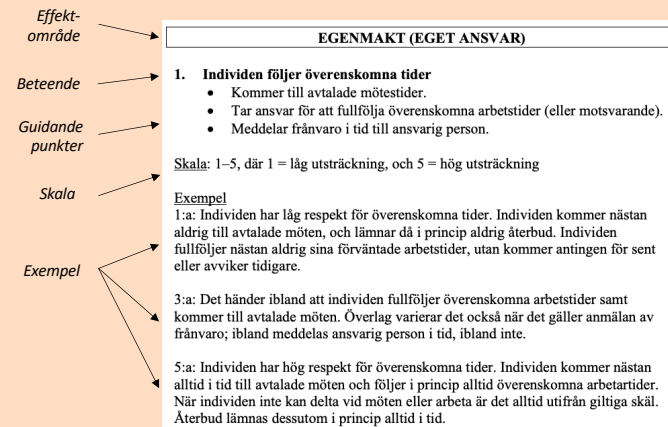
I would like to have a job in science. Colour in how much

Please tick if you agree:
☐ I am happy for my answers to be used in research
☐ I understand that I will not be named or identifiable in any way in this research

EXPLORE YOUR UNIVERSE

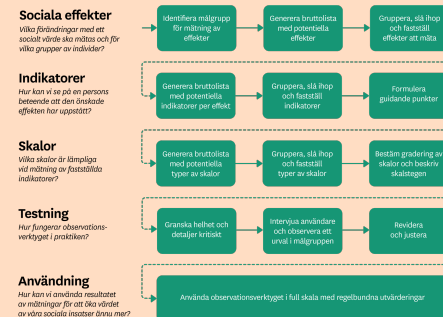
Mäta via observation – centrala komponenter

Observation i förskola – Fantasi och kreativitet

- Indikator:** Barnet har en väl utvecklad förmåga att leka, fantisera och skapa utifrån nästan vad som helst i naturen.
(Naturföremål i texten nedan är föremål som stenar, stubbar, kottar och grenar)
- Beskrivning på indikatorskalan:
 - 1:a – Barnet ser inte naturföremål som något som går att leka, fantisera och/eller skapa utifrån. Barnets aktivitet kretsar kring redan skapade leksaker eller redskap av olika slag.
 - 3:a – Barnet har viss förmåga att använda naturföremål som utgångspunkt när det leker, fantiserar och/eller skapar, men behöver en del hjälp för att komma igång.
 - 5:a – Barnet börjar ofta leka, fantisera och/eller skapa med utgångspunkten i olika typer naturföremål. Dessa blir direkt en självklar del i leken/fantasin/skapandet.

En guide till hjälp

Effekters varaktighet

- Nyttoperiod – tidsperioden som effekterna existerar som en konsekvens av analysobjektet.
- Avtrappning – takten som effekterna minskar under nyttoperioden.

Två lästips att fördjupa sig i

Enkäter till barn och unga

Viktigt att tänka på utifrån ett barnrättsperspektiv

Kort om validering

Från innebörd till genomförande

Ytterligare några viktiga mätrelaterade aspekter

- Fokusera på distinkt skilda företeelser – det minskar risken för att en enskild indikator indikerar flera företeelser
- Ofta bra att inte fråga uttryckligen om företeelsen, utan om en konkret del av den
- Ska frågorna ställas bakåtblickande eller via en baslinje- och uppföljningsmätning?
- Ska alla som är med från början inkluderas, eller bara de som slutför?
- Ställ frågor neutralt
- Använd så enkla frågor som möjligt
- Behövs extra hjälp för målgruppen för att förstå frågan?
- Hur många behöver tillfrågas?
- Glöm inte citat och berättelser

Två relevanta metodböcker

- Kvale & Brinkmann, 2014, "Den kvalitativa forskningsintervjun", 3:a upplagan, Studentlitteratur.
- Wenemark, 2023, "Enkätmetodik: att planera och genomföra en undersökning", Liber.

Erbjudande om enkätssystem till mindre civilsamhälles-organisationer

- Enkätssystem hos Webropol (webropol.se)
- Ett heltäckande system för insamling och analys – många avancerade funktioner
- Pris per år: 10 000 kr exklusive moms för den som gått kurs hos Idéer för livet.
- Kontakta försäljningschef: matilda.widlund@webropol.se

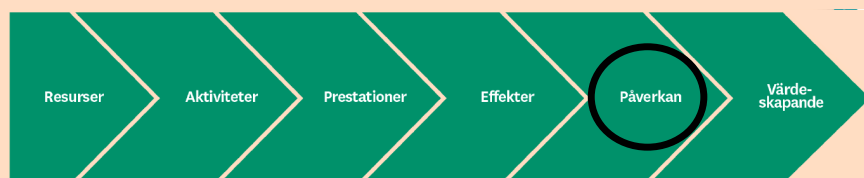
SS 29001 – Estimering av orsakssamband

Ett viktigt krav i standarden:

”För att estimerar orsakssambandet bör ett scenario skapas för hur företeelsen hade förändrats om aktivitet inte genomförts, det vill säga ett så kallat kontrafaktiskt scenario, som sedan jämförs med utfallet.

Det finns en rad olika tillvägagångssätt för att ta fram ett sådant scenario, exempelvis att använda någon form av kontrollgrupp, jämföra med befintlig statistik eller konsultera en expert”.

Detta är upphovsrättsskyddat material som är återgiven från en Standard och som utgör en del av en Standard SS 29000 med vederbörigt tillstånd till Idéer för livet från Svenska Institutet för standarder som är ägare till och upphovsrättsman till Standarden och säljer även den kompletta Standarden på www.sis.se, Tel 08- 555 523 10. Kopiering, vidaredistribution och vidareförsäljning av de valda delar av Standarderna i utbildningsmaterialet är förbjuden.

De tre delarna av påverkan

- Kontrafaktisk situation
- Tillskrivning
- Förflyttning

Kontrafaktisk situation

- Försöka fånga vad skulle hänt i alla fall.
- Kontrollgrupp, generisk kontroll eller skuggkontroll för att skatta detta.
- Görs helst per företagsse, men åtminstone på intressentnivå.
- Använd så lika jämförelsegrupp som möjligt utifrån faktorer som kön, geografi, inkomst, ålder, etnicitet, utbildningsnivå etcetera.
- Generell utmaning att få jämförelsegruppen tillräckligt representativ.

Tillskrivning

- Vilken andel av förändringarna beror på andra/annat än analysobjektet?
- Görs helst på per företagsse, men åtminstone på intressentnivå.

Övning 4: Kontrafaktisk situation

Ett sätt att fånga tillskrivning

- A. Om det skett en positiv förändring under de senaste tre månaderna, vad beror förändringen på? Lista de aktiviteter eller processer som du framför allt tycker har bidragit till förändringen.
- B. Om du angett självhjälpskursen på föregående fråga, i vilken utsträckning har den bidragit till förändringen?

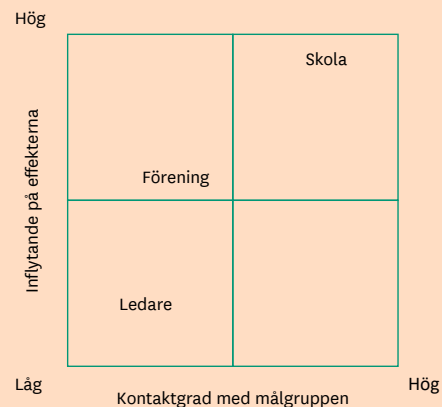
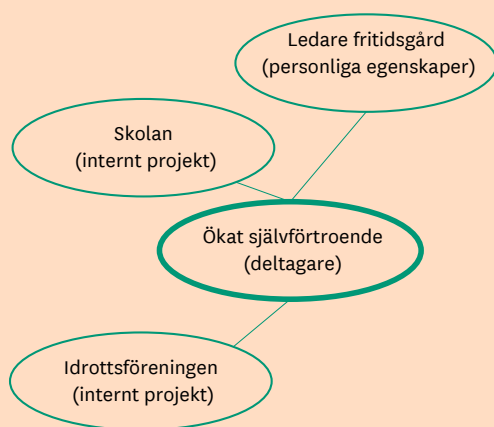
Förändringen beror till väldigt liten del på självhjälpskursen

1 2
↑
0–25%

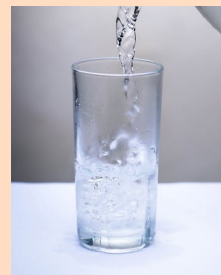
3 4 5
↑
75–100%

Förändringen beror till väldigt stor del på självhjälpskursen

Sätt att illustrera tillskrivning

Förflyttning – två olika komponenter

Hur nära eller långt
ifrån förändringen är
målgruppen?

Andel av förändringen
som leder till negativa
förändringar för andra?

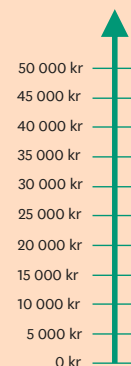
Övning 5: Tillskrivning

Ett fiktivt exempel – Alla barn i skolan

	Resultat	Förklaring
Uppnådd besparing	11,6 MSEK	
Kontrafaktisk situation	25 %	En betydande del av förändringarna hade skett oavsett via alternativa insatser
Tillskrivning	0 %	Inget ytterligare att tillskriva (allt fångas i den kontrafaktiska situationen)
Förflyttning	10 %	Några elever har tidigare fått tidigare stöd att förändra beteenden som de har nytta av här
Uppnådd besparing tack vare projektet	7,8 MSEK	Knappt 70 % beror uteslutande på projektet, resten på annat

Utgångspunkten för värdering

”Den ökade motivationen är
värd **motsvarande** ungefär
40 000 kr”

”Det var värt varenda krona!”

Relativa värdet av förändringarna

Ökad disponibel
inkomst

20 %

Ökat
självförtroende

40 %

Ökad känsla av
gemenskap

40 %

Value game

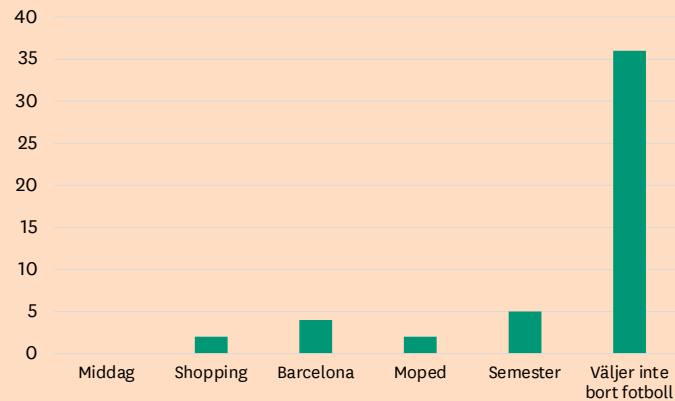
Om du fick möjligheten, skulle du då låta bli att spela fotboll i ditt lag under en säsong om du i stället fick någon av de saker som beskrivs här nedanför? Du får välja flera alternativ om du vill.

- Ja, om jag i stället fick en middag med mina kompisar på en restaurang som jag själv får välja.
- Ja, om jag i stället fick en shoppinghelg (fredag till söndag) i Stockholm.
- Ja, om jag i stället fick åka till Spanien en helg för att se FC Barcelona spela på sin hemmaplan, bo på fint hotell och äta mat på restauranger.
- Ja, om jag i stället fick en helt ny och fräsch moped av den modell som jag vill ha.
- Ja, om jag i stället fick en utlandsresa på tre veckor med min familj. Vi skulle åka till det land som jag väljer, bo på fint hotell och gör massor med saker som jag gillar.
- Nej, jag skulle inte vilja byta bort att spela fotboll under en säsong mot nån av dem här sakerna.

Motiveringar av deras svar

- "[...] jag gillar att spela fotboll, jag kan ju inte vara utan det ett helt år, fastän jag hemskt gärna skulle vilja åka utomlands i tre veckor där jag själv fick välja plats. Skulle ha valt Chile".
- "Jag älskar fotboll och har slutat en idrott jag älskar för att satsa på fotbollen och vill fortsätta göra det. Vill inte byta ut 3 veckor eller mindre mot flera månader av att göra det jag älskar. :)"
- "Det sista alternativet låter som något jag riktigt gärna skulle vilja göra, men känns som om det så snabbt skulle vara över. Jag gillar fotboll och skulle sakna att regelbundet träffa laget, alla kompisar och träna".
- "Jag älskar fotboll och allt runtomkring den. En säsong är alldeles för lång. Skulle ju bli supertrist utan den!!"

Resultatet?

Att värdera sociala förändringar – några olika typmetoder

- Påstådda preferenser
 - Vad vill jag betala/bli kompenserad med?
- Avslöjade preferenser
 - Vad har vi faktiskt betalat för förändringen via varor/tjänster?
- Värdering via välbefinnande
 - Life satisfaction approach

Övning 6: Värdering

Beräkning av totalt värdeskapande (per företeelse)

- Antal i målgruppen: 80 st
- Ökad trygghet (effekt): 70 %
- Kontrafaktisk situation: 20 %
- Tillskrivning: 5 %
- Förflyttning: 10 %
- Nyttoperiod: 1 år
- Värde: 15 000 kr

Värde år 1: $80 \times 0,7 \times (1-0,2) \times (1-0,05) \times (1-0,1) \times 15\,000 = 574\,560$ kr

Totalt värde:

Motsvarande cirka 575 000 kr (eller storleksordningen 550 000–600 000 kr)

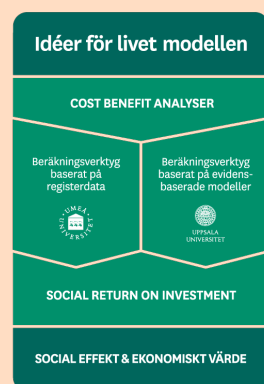
Två viktiga beräkningsverktyg

Beräkningsverktyg för evidensbaserade insatser:

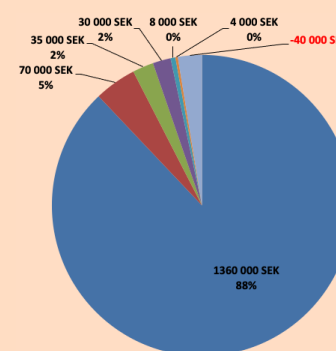
- Ångest och depression
 - Disa, Dans i skolan, Vänner för livet
- Utagerande beteende
 - Good Behavior Game, Positive Action, Second Step, 4R's
- Föräldrastöd
 - Komet, Cope, Connect, De otroliga åren
- Självmod/självskadebeteende
 - Good Behavior Game, YAM

Beräkningsverktyg för utvalda grupper:

- Ej fullständiga grundskolebetyg
- Ej fullständiga gymnasiebetyg
- Hemmasittare (UVAS)
- (Läskunnighet i förskola)

Presentation av värdeskapandet

Deltagare	1 360 000 kr
Deltagarnas organisationer	70 000 kr
Kursledaren	35 000 kr
Koordinatorer/projektledare	30 000 kr
Hotell- och restaurangsektorn	8 000 kr
Transportsektorn	4 000 kr
Miljön	-40 000 kr
Värde alla intressenter	1 467 000 kr
Kursdeltagarnas organisationer	640 000 kr
Projektet	600 000 kr
Deltagarna	165 000 kr
Värdet av insatserna	1 405 000 kr

Resurseffektivitet:

1:1

Partnerskap

Vad krävs för att uppnå framgångsrika "partnerskap"?

Vad motiverar organisationer att engagera sig i partnerskap?

Förändring i retorik

Från affärsmodeller (enbart baserade på vinstmaximering – som gynnar ett fåtal, ofta på bekostnad av många) till ett mer ansvarsfullt företagande.

- Från aktieägare till intressent.
- En hållbarhetsnivå som omfattar miljö och samhälle för att vara ömsesidigt beroende intressenter krävs nu utan tvekan.
- Ökad betydelse för den ideella sektorn (Crane & Seitanidi, 2014).
- Inkludering av hållbarhet (konceptet "shared value" av Porter & Kramer, 2011) och collective impact (Kramer & Pfitzer, 2016).
- Samarbete för att hantera stora samhälleliga utmaningar samtidigt som konkurrensfördelar skapas.

Partnerskap för mål – SDG 17

SDG 17 hänvisar till behovet av samarbete mellan olika sektorer och länder för att uppnå alla målen senast år 2030.

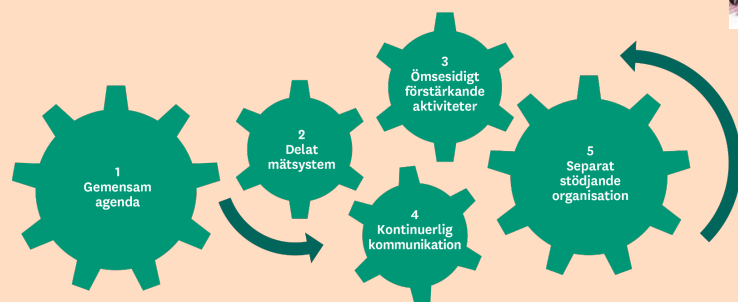
"Stärk genomförandet och återuppliva det globala partnerskapet för hållbar utveckling".

Collective impact i praktiken

- Collective impact anpassat till Sverige
- Faser i collective impact-modellen
- Återblick samverkansmodellen
- Diskussion
- Återkoppling

Lösning att agera - Collective Impact-modellen

idéer
för livet
skandia

Gemensam agenda och mätsystem

- Deltagarna måste nå en gemensam vision för förändring och en gemensam strategi för en lösning.
- Agendan måste ta hänsyn till varje deltagares perspektiv och intressen.
- Det är nödvändigt att ha engagemang och säkerställa ett bra informations- och kommunikationsflöde för att bygga förtroende och samordna gemensamma mål.
- Utveckling av kvalitativa och kvantitativa indikatorer för att framgångsrikt genomföra en idéprojekt/lösning.
- Varje organisation fokuserar på vad den kan göra bäst via flera arbetsgrupper, som var och en tar sig an en annan aspekt av problemet.

Tydlig struktur behövs för att fastställa en vision och strategi, stödja aktiviteter, etablera gemensamma mätmetoder, bygga upp en allmän vilja, främja policy och mobilisera resurser.

Observera att: det finns ingen ledare, utan en typ av system-/ekosystem-ledarskap där flera individer som representerar olika intresser leder tillsammans.

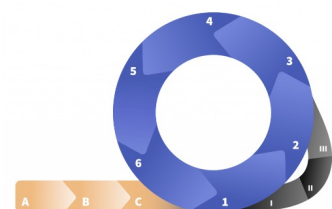
Collective Impact Husby – en modell för att stärka lokala aktörers insatser för ökat välbefinnande.

Ökad hälsa och välbefinnande i Husby.

- Målgrupp
 - 13-16 år
 - 16-24 år
 - Föräldrar
- RISE (Sveriges forskningsinstitut) följer upp och utvärderar arbetet – utfallskrontrakt
- <https://impacthusby.se/om-collective-impact-husby/>
- <https://impacthusby.se/wp-content/uploads/cihrapport.pdf>

Collective Impact Husbys arbetsprocess

Modellen beskriver steg för steg övergripande Collective Impact Husbys arbetsprocess.

Upstart

A. Hantverk
B. Mission
C. Styning

Pågående process

1. Behov & data
2. Lösning
3. Beslut om satsningar
4. Finansiering
5. Satsningar
6. Utvärdering

Prioritering

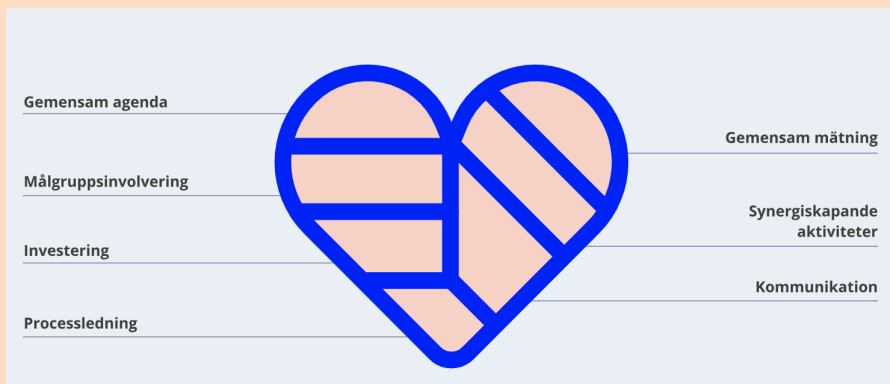
I. Behov
II. Utfall
III. Insatser

CentrumAkademin – Upplägg

- **Partners** – Skandia Fastigheter med alla hyresgäster (butiker och serviceställen), Göteborgs stad Arbetsmarknadsenheten, Arbetsförmedlingen, TalangAkademin
- Samverkan – Sfi
- **Gemensam agenda** – att få fler som står långt ifrån arbetsmarknaden att komma ett steg närmare arbetsmarknaden
- **Delad mätning** – Utlandsfödda, unga som varken arbetar eller studerar, sjukskrivna
- **Gemensamt förstärkande aktiviteter** – Jobbmässa, informationsträff för hyresgäster
- **Gemensam kommunikation** – kommunikationsplan, hisspich, mötesstruktur
- **Backbone** – gemensamfinansierad resurs på TalangAkademin med arbetsplats på Skandia Fastigheter Frölunda torg

Collective impact – Rädda Barnen

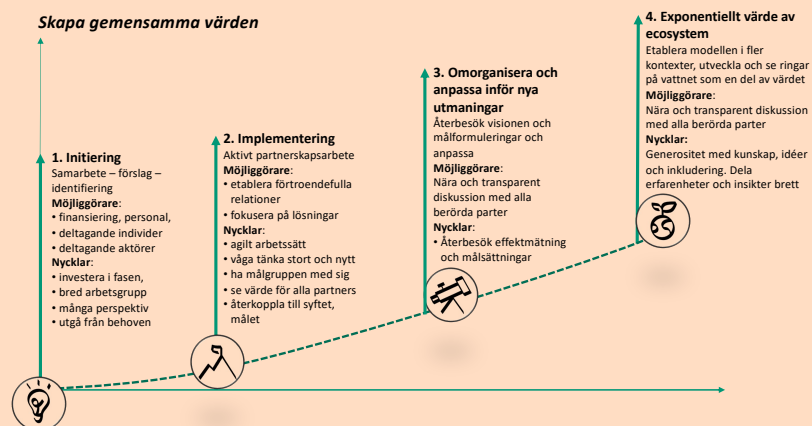
Rädda Barnen - upplägg

- **Partners** – Västerås stad stadsdelen Bäckby, IKEA, Kommunala bostadsbolaget Mimer, Rädda Barnen
- Samverkan – Lokala aktörer i Bäckby
- **Gemensam agenda / Vision** – Segregationen ska minska för att inga barn ska diskrimineras. Alla, oavsett bakgrund och uppväxtmiljö, ska ges samma möjligheter och förutsättningar att delta och lyckas i samhället. (stärka den sociala mobiliseringen, utveckla ett arbetsmarknadsprogram och implementera effektmätning)
- **Målgruppsinvolvering** – Arbetet som görs ska alltid utgå ifrån målgruppens behov. kartläggning tillsammans med målgruppen för att förstå vad de behöver och vad de vill. Kontinuerligt säkerställa med målgruppen att rätt prioriteringar görs. Engagera människor i utsatta områden att stärka och utveckla deras egenmakt.

Rädda Barnen - upplägg

- **Investering** – Programmen ska finansieras med hjälp av både finansiellt kapital och humankapital
- **Processledning** - Komplexa utmaningar kräver avancerad processledning. En styrgrupp driver och koordinerar arbetet. Personerna representerar de olika parterna i ekosystemet. De är experter inom sina områden, är delägare i processen och tillsammans fungerar de som själva stommen för varje program.
- **Delad mätning** – fokus på insatser som leder till reell förändring på både individ- och samhällsnivå. (Mina svar) Dela insikter kring med- och motgångar, ansvarsfördelningen blir tydligare
- **Synergiskapande aktiviteter** – En förutsättning för att lösa komplexa samhällsutmaningar är samverkan.
- **Gemensam kommunikation** – kommunikationsplan, hisspich, mötesstruktur

Faser i collective impact-modellen

Hinder / Utmaningar

Omvärld

- Arbetsförmedlingens uppdrag förändras – inträde av ”Rusta & matcha”-företag
- Göteborgs stad omorganiserar – 16 förvaltningar blir 8 förvaltningar
- Stora butikskoncerner – social hållbarhet styrs från huvudkontoret

Internt i samarbetet

- Olika målbilder – när är det lyckat?
- Finansiering – ingen pott för aktiviteter inom projektet (finansiering endast för backbone)

Givet ny omvärld - syfte för CentrumAkademin att återbesöka och diskutera

Samverkansmodellen kräver att alla deltagare har en gemensam agenda och delad vision för vilka förändringar vi vill uppnå. Den ska innehålla en gemensam förståelse och ett gemensamt förhållningssätt till problemlösning via gemensamma aktiviteter och insatser

Återbesök behoven och justera utifrån förändrad kontext eller problembeskrivning. Justera målsättningar och den gemensamma agendan med partners.

Gör tillbakablickar och utvärderingar med partners. Uppdatera och stärk befintliga roller och ansvar utifrån eventuell anpassning och inkludera finansiärer i dialogen.

Förväntat resultat – Anpassning och omorganisering

1. Uppdaterad och anpassad plan för fortsatt arbete utifrån målgruppens behov. Ska komplettera ursprungsplan och problembild.
2. Uppdatera infrastrukturen för arbetet – hur möjliggör vi det vi vill göra?
3. Ytterligare värdeskapande insatser som resultat av det tidigare och kommande collective impact arbetet

Framgångsfaktorer

- Tack vare en robust konstruktion kunde arbetet fortgå då omvärlden förändrades
- ”Snabbfotad” styrgrupp som hade vilja att förstå och vrida
- Code of conduct i samarbetet
- Inom ramen för ett ESF-projekt fick Göteborgs stad träffa fler av TalangAkademin kommunsamarbeten för ökad kunskap och erfarenhetsutbyte.

Resultat 2023

- 400 personer i Huddinge, Frölunda Torg, Gottsunda, Gränby och Sundbyberg.
- 111 av 145 personer som gick vidare till arbete efter en avslutad insats.
- Samhällsvinsten uppgick till 130 miljoner (127 650 000) kronor.
- Under åren 2021 – 2023 uppgick samhällsvinsten till hela 347 miljoner kronor enligt beräkningar i KAMSO.
- Effekter
 - Ökad delaktighet – skapas genom att uppleva att det går att påverka sitt arbete, samt en känsla av att vara behövd och efterfrågad av någon på arbetsplatsen.
 - Ökad tro på sin egen förmåga – När individen känner att den klarar av uppgifter den blivit tilldelad så ökar tron på sin egen förmåga.
 - Mer positiv inställning till att få en anställning efter avslutad praktik – Individen får ett bevis på att den kan utföra arbetsuppgifter som även ordinarie personal utför.

Forskning och rapporter i Sverige

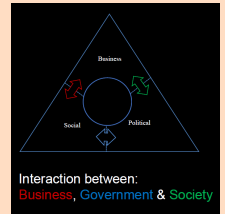

Värdet av partnerskap och samarbete

Företag och ideella organisationer kan skapa värde på egen hand, men att arbeta tillsammans över sektorerna frigör potentialen att skapa mer värde än vad som skulle kunna skapas separat (Austin & Seitanidi, 2012).

Samarbete mellan flera aktörer är inte lätt!

- Skillnader i mål, förväntningar, logik (affärsmässig – samhällslogik).
- Skillnader i praxis, antaganden, värderingar, övertygelser och regler, vilka påverkar aktörernas kognition och beteende (Thornton & Ocasio, 1999).
- Olika styrningsstrukturer: marknadsmässiga och icke-marknadsmässiga samt olika samordnings- och kontrollmekanismer.

Inner Development Goals - IDG

If you want to walk fast, walk alone.
If you want to walk far, walk together.

- African proverb -

